

Gemeente
Ommen

2e Bestuursrapportage Ommen 2019

Inhoudsopgave

.....	1
Inhoudsopgave	3
Inleiding	4
Overzicht budgetbijstellingen	5
Interactief Ommen	7
Duurzaam Ommen	8
Bereikbaar Ommen	9
Jeugdig Ommen.....	10
Leefbaar Ommen.....	12
Zorgzaam Ommen	14
Recreatief Ommen	16
Algemene dekkingsmiddelen	17
Gevolgen ontvlechting Bestuursdienst Ommen-Hardenberg.....	19

Inleiding

De 2e bestuursrapportage heeft als doel de raad te informeren over de voortgang van de begroting 2019 en de belangrijkste projecten. Daarnaast geeft het de raad de mogelijkheid om bij te kunnen sturen in geval van afwijkingen en onvoorziene ontwikkelingen in het lopende jaar en die mogelijk doorwerken in de daarop volgende jaren.

'Reset Planning&Control'

Onder het motto "Reset Planning & Control wordt nog steeds hard gewerkt aan de noodzakelijke vernieuwingen in de verschillende planning & control documenten (bestuursrapportage, kadernota, begroting en jaarrekening en jaarverslag). Dit is deels al vertaald in een aanpak voor volgend jaar. Werkende weg is hier een onderdeel van.

Deze 2e bestuursrapportage 2019 is gebaseerd op de verbeteringen die zijn doorgevoerd bij de 1e bestuursrapportage 2019.

Voorspellende waarde 2e bestuursrapportage 2019

De 2e bestuursrapportage geeft normaal gesproken een goede indicatie voor het te verwachten jaarrekeningresultaat. Onze verwachting is dat dit voor 2019 niet geldt. De reden hiervoor ligt primair in het zero based maken van de begroting 2020 na de ontvlechting en de daaraan gekoppelde financiële administratie.

Leeswijzer

Hierna wordt eerst een overzicht gegeven van de budgetbijstellingen waarin de mutaties per programma zijn opgenomen. Vervolgens worden per programma de voorgestelde budgetbijstellingen toegelicht.

Overzicht budgetbijstellingen

2019 x € 1.000	nov			mei - aug		2e berap		Actuele begroting 2019		
	A. Begroting na 1e Berap			B. Wijzigingen		C. Wijzigingen		D. Bijgesteld na 2e berap		
	S	I	S+I	S	I	S	I	S	I	S+I
1 Interactief	-2.779	-161	-2.940			-	15	-2.779	-146	-2.925
2 Duurzaam	-1.316	-20	-1.336			-	-28	-1.316	-48	-1.364
3 Veilig	-2.129	-	-2.129			-	-	-2.129	-	-2.129
4 Bereikbaar	-2.244	-	-2.244			-	255	-2.244	255	-1.989
5 Jeugdig	-5.931	-85	-6.016			19	139	-5.912	54	-5.858
6 Leefbaar	-1.919	-86	-2.005			-	-1.590	-1.919	-1.676	-3.595
7 Zorgzaam	-11.594	-193	-11.787			-35	376	-11.629	183	-11.446
8 Recreatief	-3.077	112	-2.965			4	-318	-3.073	-206	-3.279
9 Alg. dekk.	31.995	-1.519	30.476		-380	-38	1.642	31.957	-257	31.700
	1.006	-1.952	-946	-	-380	-50	492	956	-1.841	-885

A. Begroting na 1e Berap

Het gaat hier om de structurele en incidentele saldi na vaststelling van de 1e bestuursrapportage 2019.

B. Wijzigingen na 1e bestuursrapportage tot heden

Verwerking budgetoverheveling 2e bestuursrapportage 2018.

C. Wijzigingen op basis van de 2e bestuursrapportage 2019

Dit zijn de bij deze 2e bestuursrapportage 2019 voorgestelde begrotingswijzigingen. Deze zijn toegelicht per programma in Hoofdstuk 3.

Toelichting budgetbijstellingen 2019

Ook na de 2e bestuursrapportage 2019 is sprake van een structureel sluitende begroting. Incidenteel is sprake van een tekort welke ten laste van de algemene reserve komt. Op het verloop van de algemene reserve gaan wij hierna nog in.

De belangrijkste structurele bijstellingen komen voort uit:

- Teruggave RSJ
- Rijksvaccinatieprogramma
- Algemene uitkering

Structureel	2019
Uitkomst na 1e berap	1.006
Verwerkt via wijziging	0
Uitkomst 2e berap 2019	-50
Nieuw structureel saldo	956
Incidenteel	
Uitkomst na 1e berap	-1.953

Verwerkt via wijziging	-380
Uitkomst 2e berap 2019	492
Nieuw incidenteel saldo	-1.841
Begrotingssaldo	-885

Algemene reserve

Bovenstaande begrotingsresultaat leidt tot onderstaande ontwikkeling van de algemene reserve 2019.

Algemene Reserve	2019
Bedragen x € 1.000	
Stand per 1 januari	10.836
Resultaat jaarrekening 2018	4.710
Resultaatbestemming	-1.660
Begrotingssaldo na 2e berap	-885
Stand per 31 december	13.001

Budgetoverheveling

Van een aantal budgetten wordt voorgesteld deze te laten vrijvallen in 2019 en weer beschikbaar te stellen in 2020 middels een begrotingswijziging. Het gaat hierbij om bedragen die beschikbaar zijn gesteld door uw raad, maar waarvan de uitvoering (voor een deel) in 2020 zal plaatsvinden. Hieronder is een overzicht van de voorgestelde budgetoverheveling opgenomen, met daarbij een verwijzing naar het programma, waarin deze budgetoverheveling is toegelicht.

Programma	Omschrijving	Bedrag (x €1.000)
2	Kunstwerken	80
2	Duurzaamheid	54
5	Kindplein West	65
6	Actieplan centrumontwikkeling	100
6	Visienota Het Laar	30
7	Nieuwkomers	300
9	Organisatieontwikkeling*	800
	Totaal	1.429

* de organisatieontwikkeling is een traject van meerdere jaren en daarom wordt voorgesteld het bedrag van € 800.000 te verspreiden over de jaren 2020, 2021 en 2022.

Interactief Ommen

2019 x € 1.000	nov			mei - aug		2e BERAP		Actuele begroting 2019		
	A. Begroting na 1e Berap			B. Wijzigingen		C. Wijzigingen		D. Bijgesteld na 2e berap		
	S	I	S+I	S	I	S	I	S	I	S+I
1 Interactief	-2.779	-161	-2.940	-	-	-	15	-2.779	-146	-2.925

STRUCTUREEL

Structureel geen wijzigingen

INCIDENTEEL

Reisdocumenten

V € 15.000 I

We verwachten in 2019 een incidenteel hogere opbrengst op reisdocumenten van €15.000. Dit kan verklaard worden doordat de burgers vanwege de economische hoogconjunctuur meer reizen en meer naar bestemmingen buiten Europa reizen.

Totaal bijstellingen incidenteel	V € 15.000
----------------------------------	------------

Duurzaam Ommen

2019 x € 1.000	nov			mei - aug		2e BERAP		Actuele begroting 2019		
	A. Begroting na 1e Berap			B. Wijzigingen		C. Wijzigingen		D. Bijgesteld na 2e berap		
	S	I	S+I	S	I	S	I	S	I	S+I
2 Duurzaam	-1.316	-20	-1.336	-	-	-	-28	-1.316	-48	-1.364

STRUCTUREEL

Structureel geen wijzigingen

INCIDENTEEL

Bijdrage Human Capital Agenda 2019

N € 31.500 I

We hebben in de afgelopen Kadernota budget geregeld voor de Human Capital Agenda Regio Zwolle (HCA). Dit was incidenteel, voor de jaren 2020 en 2021. In 2018 hebben we echter als gemeente besloten om al 2019 al te participeren in de HCA. Deze bijdrage is niet in de begroting 2019 van de gemeente Ommen opgenomen. Voorgesteld wordt om voor het boekjaar 2019 alsnog € 31.500 incidenteel beschikbaar te stellen.

Riolering en water

€ Neutraal

We inspecteren elk jaar een deel van de vrijvervalriolering. De kosten van deze maatregelen vallen dit jaar € 20.000 lager uit dan voorgaande jaren. Wij stellen daarom voor om op de post 'maatregelen vrijvervalriolering' incidenteel af te ramen en dit te verrekenen met de voorziening. Het is nog te vroeg om te zeggen of dit ook structureel kan gebeuren.

Begraafplaatsen

N € 50.000 I

Bij de jaarrekening 2018 en de Kadernota 2020-2023 hebben wij gesignaleerd dat de werkelijke inkomsten achterblijven bij de raming. Hoewel de aantallen van jaar tot jaar sterk fluctueren, tekent zich wel een dalende trend af. Dit zien wij ook terug in 2019. Het bij de Kadernota aangekondigde onderzoek voor 2019 is nog gaande. Wij stellen voor om een voorlopige verlaging van de geraamde opbrengst begraafrechten toe te passen van € 50.000 incidenteel.

Duurzaam

V € 54.000 I

Met de vaststelling van de 1e bestuursrapportage 2018 van de gemeente Ommen (raad 21 juni 2018) is een incidenteel bedrag van €60.000 beschikbaar gekomen voor het ontwikkelen van een duurzaamheidsprogramma voor de periode 2019 – 2022. Belangrijk onderdeel van het nieuwe duurzaamheidsprogramma is de vormgeving van de transitie van fossiele brandstoffen naar duurzame energie. Uitwerking van de aanpak in Ommen hangt nauw samen met de onlangs gestarte ontwikkeling van de Regionale energiestrategie (RES). Om een programma op te kunnen stellen waarin acties m.b.t. energiebesparing, lokale energieopwekking, ruimte voor lokale initiatieven, communicatie en bewustwording zijn beschreven is het noodzakelijk om in overleg met diverse stakeholders de ambities en de ontwikkelruimte en – richting te verkennen. Wij stellen daarom voor het resterende krediet als budgetoverheveling mee te nemen naar 2020.

Totaal bijstellingen incidenteel

N € 28.000

Bereikbaar Ommen

	nov			mei - aug		2e BERAP		Actuele begroting 2019		
2019	A. Begroting na 1e Berap			B. Wijzigingen		C. Wijzigingen		D. Bijgesteld na 2e berap		
x € 1.000	S	I	S + I	S	I	S	I	S	I	S+I
4 Bereikbaar	-2.244	-	-2.244	-	-	-	255	-2.244	255	-1.989

STRUCTUREEL

Structureel geen wijzigingen

INCIDENTEEL

Parkeren Centrum

V € 175.000 I

Voor de ontwikkeling van het parkeerareaal in het westen van het centrum worden 65 extra permanente parkeerplaatsen gerealiseerd op het huidige overloopterrein op de Voormars. Hiertoe wordt de ontsluiting en de oversteekplek van de parkeerplaats op de Voormars verbeterd. Hiervoor was aanvankelijk € 175.000 incidenteel beschikbaar gesteld, dit moet echter omgezet worden in een krediet. Voor het parkeren in het centrum is wordt in de begroting 2020 gevraagd om een krediet van € 250.000.

Kunstwerken

V € 80.000 I

In loop van 2019 is opdracht verstrekt voor de uitvoering van onderhoud aan kunstwerken, zoals we gepland en begroot hadden. De uitvoering start in de 2e helft van het jaar. Er gaat vertraging ontstaan in de uitvoering, door langere levertijden van bouwonderdelen. Een deel van de werkzaamheden ronden we dan ook later, begin 2020 af. Het voorstel is om, middels resultaatsbestemming, € 80.000 incidenteel over te hevelen naar 2020.

Totaal bijstellingen incidenteel

V € 255.000

Jeugd Ommen

	nov			mei - aug		2e BERAP		Actuele begroting 2019		
2019	A. Begroting na 1e Berap			B. Wijzigingen		C. Wijzigingen		D. Bijgesteld na 2e berap		
x € 1.000	S	I	S+I	S	I	S	I	S	I	S+I
5 Jeugd	-5.931	-85	-6.016	-	-	19	139	-5.912	54	-5.858

STRUCTUREEL

Apparaatskosten Regionaal Service Team Jeugd IJsselland

V € 19.000 S

De apparaatskosten voor het Regionaal Service Team Jeugd worden op dit moment verantwoord onder het programma Zorgzaam Ommen. Voor een accuraat overzicht van de jeugdkosten in de jaarrekening, willen wij het begrote bedrag ad. € 69.000 overhevelen naar het programma waar de jeugdzorg is belegd. Daarnaast is de begroting 2020 van de apparaatskosten voor de regio is ten opzichte van 2019 met € 600.000 verlaagd, mede door het wegvallen van een groot gedeelte van de administratie. Alle regiogemeenten voeren vanaf halverwege 2019 zelf het facturatie/declaratieproces uit. Ommen voert vanaf 2018 al zelf de facturatie uit en zal daarom in 2019 ook al een lagere bijdrage betalen. Dit betekent vanaf 2019 en verder een voordeel van €19.000 ten opzichte van de begroting. In de meerjarenbegroting 2020 - 2023 is de reeds verwerkt.

Totaal bijstellingen structureel

V € 19.000

INCIDENTEEL

Kindplein West

V € 65.000 I

De begeleiding van Kindplein West loopt door in 2020. We hadden begroot en gepland dat in 2019 afgerond zou zijn. In 2019 was nog een bedrag beschikbaar van € 115.000. We hebben in de uitvoering gekozen voor een participatietraject, ook ter voorbereiding van de planologische procedure. Die aanpak kost meer tijd. Het voorstel is dan ook om een bedrag van € 65.000 (via resultaatsbestemming) mee te nemen naar 2020. Zodat we de begeleiding in 2020 af kunnen ronden.

Onderwijsachterstandenbeleid en peuterspeelzalen

V € 100.000 I

We intensiveren de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) voor doelgroeppeuters (GOAB) en peuters algemeen (peuterspeelzaalwerk) pas in 2020. Het rijk verstrekt al wel dit jaar een doeluitkering voor onderwijsachterstanden (GOAB). Een deel van deze geraamde middelen vallen daarom vrij in dit jaar. Het betreft €50.000 van OAB en €50.000 voor peuterspeelzalen.

Onderwijshuisvesting Kindplein Oost locatiestudie

N € 15.000 I

We moeten een studie uitvoeren om te bepalen welke locatie de beste keuze is voor de realisering van Kindplein Oost. Met name de verkeerssituatie rondom het gebied speelt een grote rol. De kosten van deze locatiestudie ramen we op €15.000.

Jeugdhulp

Neutraal

Op dit moment zien wij dat de instroom in de jeugdhulp op regionaal niveau minder hard groeit, maar dat er wel een stijging van de kosten is doordat duurdere trajecten worden verstrekt. Deze trend zien wij ook voor Ommen in 2019. De verwachting is dat het budget van 2019 en verder niet toereikend is. In de meicirculaire hebben wij structureel extra middelen ontvangen voor de jeugdzorg. Daarnaast zijn extra middelen ontvangen voor voogdij/18+, deze worden jaarlijks opnieuw berekend op basis van historisch zorggebruik per gemeente. Voorgesteld wordt om deze middelen structureel toe te voegen aan het budget jeugdhulp, om het verwachte tekort binnen de jeugdzorg op te kunnen vangen. Uit deze extra middelen wordt tevens vanaf 2020 de extra jongerenwerker incidenteel voor de duur van drie jaar bekostigd.

Onderwijshuisvesting / speciaal onderwijs**N € 11.000 I**

Het onderhoud van het gebouw Edith Laarakkers is niet geraamd in de begroting. Dit doen we niet bij gebouwen die we rekenen tot de 'flexibele voorraad'. Als er dan onderhoud nodig is, vragen we daar incidenteel budget voor. In dit geval bedragen de kosten verwacht € 11.000.

Totaal bijstellingen incidenteel

V € 139.000

Leefbaar Ommen

	nov			mei - aug		2e BERAP		Actuele begroting 2019		
2019 x € 1.000	A. Begroting na 1e Berap			B. Wijzigingen		C. Wijzigingen		D. Bijgesteld na 2e berap		
	S	I	S+I	S	I	S	I	S	I	S+I
6 Leefbaar	-1.919	-86	-2.005	-	-	-	-1.590	-1.919	-1.676	-3.595

STRUCTUREEL

Structureel geen wijzigingen.

INCIDENTEEL

Het Laar

N € 28.000 I

De huurinkomsten van Het Laar vallen lager uit dan geraamd. Dit komt door het vertrek van de huurders in de woning en bedrijfsruimte in het Landhuis. We willen dit pas weer invulling geven nadat de visie op Het Laar klaar is. Het effect van de lagere huurinkomsten is € 28.000 incidenteel.

Visienota het Het Laar

V € 30.000 I

Er is €30.000 ter beschikking gesteld voor het opstellen van een Visienota Landgoed Het Laar. Om te komen tot een door de samenleving breed gedragen visie, zal in het najaar duidelijkheid komen over het proces van totstandkoming van de visie en de betrokken partijen. Opdrachtverstrekkingen uitvoering zal dit najaar starten waarbij de kosten in 2020 gemaakt zullen gaan worden.

Wonen, woonprogramma Ommen

N € 35.000 I

De woonvisie "Ommen, dé plek om te wonen" dateert uit 2015. De woningmarkt is sindsdien behoorlijk veranderd en we vinden dat we daarom toe zijn aan een nieuw Woonprogramma. De kosten voor het opstellen van dit programma, inclusief bijbehorende onderzoek en actief betrekken van partijen en inwoners, ramen we op €35.000 incidenteel.

Grondexploitatie

N € 1.755.000 I

De grondexploitaties zijn geactualiseerd en de voorzieningen moeten worden verhoogd met € 1.755.000 ten laste van het begrotingssaldo. De specificatie is als volgt:

Verhogen voorziening Westflank	€	-177.000
Verlagen voorziening Havengebied West	€	1.000
Verhogen voorziening Bulemansteeg	€	-66.000
Verhogen voorziening Lemele II	€	-6.000
Verlagen voorziening De Rotbrink	€	82.000
Nieuw in te stellen voorziening grondexploitatie Haven Oost	€	-1.589.000
Totaal	€	-
		1.755.000

Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de Meerjarenprognose Grondexploitaties 2020 (MJP 2020). Deze bieden we gelijktijdig aan met deze bestuursrapportage aan uw raad aan.

Nota Grondbeleid

N € 25.000 I

De Nota Grondbeleid dient periodiek geactualiseerd te worden. In 2019 zal dat nog moeten plaatsvinden. We ramen de kosten op €25.000.

Planontwikkeling Haven Oost**Neutraal**

De gemeenteraad heeft een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van €75.000 voor de planontwikkeling van Haven Oost. In dit budget vallen de reeds gemaakte aanloopkosten, kosten voor onderzoek en ontwerp en de planbegeleiding. In de raadsvergadering van november bij de behandeling van de begroting wordt voorgesteld de verworven gronden in Haven Oost in exploitatie te brengen. Dit voorbereidingskrediet wordt dan op de exploitatie geboekt.

Leges Bouw- en sloopvergunningen**V € 123.000 I**

We verwachten dat de inkomsten Leges Bouw- en sloopvergunningen €350.000 hoger gaan uitvallen in 2019. Er zijn veel meer vergunningen dan verwacht. We hebben voor 2019 gewerkt met achterhaalde schattingen, zijn we achter gekomen. We hebben voor de uitvoering ook meer arbeidskracht nodig om het werk te kunnen doen. De extra kosten hiervan bedragen verwacht € 227.000. Per saldo ramen we €123.000 incidenteel als voordeel.

Actieplan Centrumontwikkeling**V € 100.000 I**

In 2019 zijn tot nu toe geen uitgaven gedaan die vallen binnen het Actieplan Centrumontwikkeling (met uitzondering van de gevelverbeteringssubsidie). De reden hiervoor is dat het Actieplan op dit moment wordt geëvalueerd. Eind dit jaar zullen nieuwe aanbevelingen worden vertaald in gevraagde budgetten. Het budget van € 100.000 wat niet gebruikt is in 2019 kan dan in 2020 worden ingezet.

Totaal bijstellingen incidenteel

N € 1.590.000

Zorgzaam Ommen

	nov			mei - aug		2e BERAP		Actuele begroting 2019		
2019	A. Begroting na 1e Berap			B. Wijzigingen		C. Wijzigingen		D. Bijgesteld na 2e berap		
x € 1.000	S	I	S + I	S	I	S	I	S	I	S+I
7 Zorgzaam	-11.594	-193	-11.787	-	-	-35	376	-11.629	183	-11.446

STRUCTUREEL

Volksgezondheid / Rijksvaccinatieprogramma (RVP) GGD 2019

N € 35.000 S

Wij zijn als gemeente vanaf 2019 verantwoordelijk voor de uitvoering van het RVP voor alle jongeren (0-18 jaar). We krijgen hiervoor middelen via het Gemeentefonds. De GGD speelt in 2019 in op een aantal ontwikkelingen (waaronder nieuwe vaccins en vaccinaties) die (nog) niet zijn gedekt door middelen. Dat betekent dat de kosten voor ons als Gemeente hoger uitvallen dan begroot. We ramen dat voor nu op €35.000 hogere kosten, structureel. Mocht het benodigde budget voor een of meer van deze vaccinaties via het gemeentefonds worden uitgekeerd aan de gemeenten, dan komt de GGD met een voorstel hoe deze nieuwe ta(a)k(en) te financieren.

Totaal bijstellingen structureel

N € 35.000

INCIDENTEEL

Seniorenbezoek

N € 20.000 I

Het VWS heeft € 20.000 voor 2019 en 2020 beschikbaar gesteld voor onze pilot 'Seniorenbezoek'. We willen kwetsbare ouderen bekend daarin proactief bekend maken met het aanbod van ondersteuning en (welzijns)activiteiten. We onderzoeken dan of dit leidt tot meer bekendheid over de onafhankelijke cliëntondersteuning en of het een signalerende en preventieve werking heeft.

Volksgezondheid / positief resultaat 2018 GGD IJsselland

V € 57.000 I

GGD IJsselland kent een positief resultaat 2018. Het algemeen bestuur van GGD IJsselland heeft besloten het saldo na bestemming van reserves € 1.692.000 geheel terug te betalen aan de deelnemende gemeenten op basis van het aantal inwoners. Voor de gemeente Ommen betekent dit een incidentele teruggave van €57.000.

Apparaatskosten Regionaal Service Team Jeugd IJsselland

Budgettair Neutraal

De apparaatskosten voor het Regionaal Service Team Jeugd worden op dit moment verantwoord onder het programma Zorgzaam Ommen. Voor een accuraat overzicht van de jeugdkosten in de jaarrekening, willen wij het begrote bedrag ad. € 69.000 overhevelen naar het programma waar de jeugdzorg is belegd.

Rijksbijdrage bijstandsverlening

V € 75.000 I

De nadere voorlopige rijksbijdrage voor de bijstandsverlening is hoger dan begroot, waardoor het verwachte tekort lager is dan begroot. De definitieve rijksbijdrage wordt later dit jaar bekend en kan -zowel positief als negatief- nog invloed hebben op het tekort. Op dit moment kunnen we al wel een incidenteel voordeel melden van € 75.000

Bestuurlijke prioriteit Statushouders

N € 15.000 I

Werk & Inkomen en Statushouders is één van onze bestuurlijke prioriteiten. Hier willen we nog graag in 2019 een plan voor opstellen. Hiervoor hebben we een bedrag van € 15.000 incidenteel nodig.

Lokale integratie nieuwkomers**V € 300.000 I**

Dit betreffen de middelen die wij incidenteel van het rijk ontvangen naar aanleiding van het bestuursakkoord verhoogde asielinstroom. Deze middelen zijn bekend gemaakt bij de septembercirculaire en de decembercirculaire en worden ingezet voor de integratie en participatie van statushouders vanaf 2017 en verder. In het raadsvoorstel Nieuwkomers in Ommen bent u akkoord gegaan met het meerjarig beschikbaar stellen van deze middelen. Wij stellen voor de middelen die niet zijn besteed in 2019 mee te nemen naar 2020. Deze middelen kunnen wij dan inzetten ter voorbereiding op de nieuwe Wet Inburgering.

Taalniveau statushouders**N € 21.000 I**

Bij de meicirculaire hebben wij incidenteel middelen van het Rijk ontvangen ter voorbereiding op de nieuwe wet inburgering ter versterking van het taalniveau van statushouders. Verder wordt met deze middelen beoogd dat wij als gemeente ons oriënteren op de nieuwe regierol inburgering, zodat een soepele overgang naar het nieuwe stelsel wordt beoogd. Middels deze bestuursrapportage willen wij deze middelen ad € 21.000 alloceren voor 2019 en 2020

Totaal bijstellingen incidenteel

V € 376.000

Recreatief Ommen

2019 x € 1.000	nov			mei - aug		2e BERAP		Actuele begroting 2019		
	A. Begroting na 1e Berap			B. Wijzigingen		C. Wijzigingen		D. Bijgesteld na 2e berap		
	S	I	S+I	S	I	S	I	S	I	S+I
8 Recreatief	-3.077	112	-2.965	-	-	4	-318	-3.073	-206	-3.279

STRUCTUREEL

CCO / TIP	N	€	7.000	S
CCO / TIP	V	€	11.000	S

In voorgaande jaren is een deel van de subsidie aan de CCO gekapitaliseerd tot een bedrag van € 150.000 incidenteel ten behoeve nieuwbouw CCO. Nu de definitieve plannen bekend zijn wordt voorgesteld dit terug te draaien en de gehele subsidie ad € 11.000 te kapitaliseren tot een bedrag van € 440.000 en te bestemmen voor de nieuwbouw CCO / TIP. Het kapitaliseren is gebaseerd op een afschrijvingstermijn van 40 jaar voor nieuwbouw van het streekmuseum.

Totaal bijstellingen structureel	V	€	4.000	S
---	---	---	-------	---

INCIDENTEEL

Specifiek uitkering sport (SPUK) Neutraal I

We hebben als gemeente Specifieke Uitkering Sport (SPUK) aangevraagd. Hiermee kunnen we het financiële nadeel van de afschaffing van BTW compensatie voor sportactiviteiten ondervangen. Op dit moment is er geen inschatting te maken wat de uiteindelijke financiële consequentie is. Het aangevraagde bedrag wordt daarom budgettair neutraal verwerkt. Na ontvangst van de definitieve beschikking (uiterlijk 1-2021) kan beoordeeld worden in hoeverre er een voor- of nadeel is ontstaan.

Carrousel N € 10.000 I

De energiekosten voor het gebouw zullen dit jaar € 10.000 hoger uitvallen. Het verbruik van de sporthal ligt € 7.000 hoger, doordat de electra-aansluiting voor de nieuwbouw op het netwerk van de bestaande sporthal was aangesloten. Inmiddels heeft de nieuwe sporthal een eigen aansluiting. De elektrakosten voor het kantoor de zullen € 3.000 hoger uitvallen omdat we zien dat het verbruik hoger is dan vorig jaar. Enerzijds is dit te verklaren door een lagere zonuren en daarmee een lagere opbrengst van de zonnepanelen, maar ook dat het verbruik hoger ligt. We onderzoeken de oorzaak hiervan.

GEBT Zwembad Carrousel N € 18.000 I

De uitgaven voor het dagelijks onderhoud zullen naar verwachting € 18.000 hoger uitvallen. Het onderhoud aan de brandblusinstallatie valt dit jaar hoger uit. Het legionella beheer op deze installatie en de koud waterinstallatie vergen de nodige inspanning om dit onder controle te krijgen. In het kader van gezondheid en veiligheid zijn n.a.v. onderzoeken aanpassingen aan de klimaatinstallaties uitgevoerd om zodoende het werkklimaat in de zwemzaal te verbeteren. Daarnaast zijn een aantal gebouwaanpassingen zoals het leidingwerk van de blowers, onderhoud c.v.-installatie en diverse storingen de oorzaak van deze overschrijding.

CCO / TIP	V	€	150.000	I
CCO / TIP	N	€	440.000	I

Zie tekst opgenomen onder structureel

Totaal bijstellingen incidenteel	N	€	318.000
---	---	---	---------

Algemene dekkingsmiddelen

	nov			mei - aug		2e BERAP		Actuele begroting 2019		
2019	A. Primitieve begroting			B. Wijzigingen		C. Wijzigingen		D. Bijgesteld na 2e berap		
x € 1.000	S	I	S+I	S	I	S	I	S	I	S+I
9 Alg. dekk.	31.995	-1.519	30.476	-	-380	-38	1.642	31.957	-257	31.700

STRUCTUREEL

Algemene uitkering

N € 38.000 S

Onderstaand een overzicht van de uitkomsten van de meircirculaire. De meerjarige effecten zijn meegenomen in de begroting 2020 - 2023.

Effect op begroting	2019	2020	2021	2022
Totaal uitkomst algemene uitkering	543	1.018	971	756
<i>Specifiek</i>				
Loon- en prijsbestelling sociaal domein	-231	-235	-241	-244
Jeugdhulp, extra middelen	-370	-279	-279	-
Suppletie-uitkering bommenregeling	-24	-	-	-
Participatie	-120	-85	-99	-186
Voogdij/18+	-28	-125	-125	-125
Resterend effect op begroting	-230	294	227	201

Inmiddels is de septembercirculaire 2019 ook ontvangen. De eerste berekening laat een voordeel zien van € 192.000 voor 2019. De uitkomsten voor 2020 en verder zijn meegenomen in de meerjarenbegroting. Hierover wordt u binnenkort middels een raadsinformatiebrief nader geïnformeerd.

Totaal bijstellingen structureel	N € 38.000
---	-------------------

INCIDENTEEL

Vrijval stelposten

V € 1.502.000 I

Onder deze noemer worden de diverse stelposten geraamd. De volgende stelposten zijn opgenomen:

Omschrijving	Bedrag
Nieuw beleid	€ 677.000
Organisatieontwikkeling	€ 800.000
Onvoorzien structureel	€ 25.000
Totaal	€ 1.502.000

Omdat verwacht wordt dat voor dit jaar geen (structurele) lasten meer geraamd worden ten laste van bovengenoemde stelposten komt nu € 1.502.000 incidenteel ten gunste van het begrotingssaldo. Met betrekking tot de € 800.000 organisatieontwikkeling wordt gevraagd dit middels budgetoverheveling beschikbaar te stellen in 2020 en te verdelen over de jaren 2020, 2021 en 2022.

Dividend

V € 140.000 I

De resultaten van de BNG zijn beter dan aanvankelijk gedacht, met als gevolg dat over 2018 een hoger dividend is uitgekeerd.

Totaal bijstellingen incidenteel	V € 1.642.000
---	----------------------

Gevolgen ontvlechting Bestuursdienst Ommen-Hardenberg

In de 1e bestuursrapportage 2019 zijn de gevolgen van de ontvlechting van de BOH geactualiseerd. Inhoudelijk en financieel zijn hier sindsdien geen wijzigingen in geweest. Wel moet de hierbij horende (technische) begrotingswijziging nog worden vastgesteld, aangezien er bedragen tussen de programma's schuiven. Deze wijziging heeft overigens geen effect op het resultaat 2019 en verder.

De wijziging is als volgt:

2019 x € 1.000	B. Wijzigingen	
	S	I
1 Interactief	4.456	
2 Duurzaam	-89	
3 Veilig	-357	
4 Bereikbaar	-509	
5 Jeugdig	-202	
6 Leefbaar	-2.179	-17
7 Zorgzaam	-139	-176
8 Recreatief	-895	83
9 Alg. dekk.	-85	110
	o	o